

Figyelemre méltó, hogy a Nagytatársánchoz, a Zsibrik-dombhoz hasonlóan ez a lelőhely is egy (ős)folyó mellett fekszik, melynek vonulata az 1953. évi felvételen igen jól látszik. Ugyanakkor az említett lelőhelyek biztosan őskoriak (bronzkoriak). Bár a korszakoláshoz a néhány őskori cserép nem elegendő, nagy valószínűséggel a Lagzi-dűlőben fellelt földvár is őskori, s talán bronzkori.

A leletanyagot az orosházi Szántó Kovács Múzeum régészeti gyűjteményében helyeztük el.

Munkatárs: Lichtenstein László.

RÓZSA ZOLTÁN

247. Merenye, Nagy-ároktól É-ra

(Somogy megye) R, B, Á

A 2008. május 7-től nyilvántartott régészeti lelőhelyen a 2006-ban kiásott szennyvízárok mellett húzott új árok szakfelülete során 8 régészeti jelenséget figyeltünk meg. 2008. május 7. és május 30. között elvégeztük a megelőző régészeti feltárást.

A lelőhely a mai külterületi határok alapján Somogyaszaló É-i hátarában, az Orci-patak Ny-i oldalán, az Orci-patakba torkolló Nagy-ároktól mintegy 200 m-re É-ra, a Mernye–Somogyaszaló–Antalmajor közötti dűlőút két oldalán, homokos talajú domboldalon helyezkedik el. A dűlőút mentén, annak Ny-i oldalán, az átlag 80 cm széles közműárokkal mintegy 150–180 m szakaszon érintett lelőhelyen 25 m hosszú szakaszon figyeltük meg 7 régészeti objektum foltját, a mai felszíntől 80–40 cm mélységben. Egy további objektum ezektől mintegy 30 m-re D-re került elő. További két objektumot a fentiek feltárása során különítettünk el. A szakfelület során 3 árokszakasz, 3 verem és 2 csontvázas sír, ezek bontása, illetve a rábontás során 1 további csontvázas és 1 hamvasztásos sír került elő.

A legkorábbi objektumok (2 kerek, erősen kiöblösödő méhkas alakú verem) a *késő rézkori* badeni kultúra bolerázi fázisához tartozik. Mindkét veremből nagyobb mennyiségű kerámiatöredék, kevesebb állatcsont került elő, mindkettőben vastag, hamus réteget figyeltünk meg. A harmadik, a fentiekhez hasonló veremből néhány jellegtelen őskori kerámiatöredék került elő.

Az egyik csontvázas sír rábontása során került elő egy *középső bronzkori*, a dunántúli mészbetétes kultúrához tartozó szórt hamvas temetkezés.

A K–Ny irányú ovális sírgödörben 14 edényt találtunk, közöttük állatcsontokkal. A sír közvetlenül a gyökerekkel átjárt humuszréteg alól, a vékony vörös erdőtalajba ásva került elő, sírgödre meglehetősen rosszul megfigyelhető volt; DK-i részét a 6. objektum ásása során megbolygatták, több kerámiatöredék került elő annak betöltéséből.

A feltárt három, Ny–K-i irányú árokszakasz közül mindössze a többi objektumtól 30 m-re elhelyezkedő 8. objektumban volt leletanyag: néhány apró, jellegtelen kerámiatöredék mellett egy nagyobb, korongolt, római jellegű oldaltöredék.

A feltárt 3 csontvázas sír közül kettő DNy–ÉK-i tájolású, egymástól 1,5 m-re került elő. Az egy kora Árpád-kori soros temető részét képező síroktól D-re, a felszínen koponyadarabokat találtam, ami alapján bizonyos, hogy a 2006-os árokkal több sírt is megbolygathattak. A fenti temetkezésektől 5 m-rel É-ra, a 3. objektum bontása során egy, a többivel ellentétes, K–Ny tájolású sír került elő, amelyet a 2006-os árokkal combközéptől felfelé szétdúltak. Melléklet csak a 6. számú sírban fekvő kislány(?) mellett volt: 1 ezüstgyűrű az állatjarrattal bolygatott jobb alkar mellett, 1 ezüstlemez a bal kulcsont fölött, valamint legalább 2 hajkarika a koponya jobb oldalán, szervesanyag-maradványokkal.

SKRIBA PÉTER

248. Mezőkovácsháza, Kis-Ádáz-dűlő

(Békés megye) B

2008. április 23-án helyszíni szemlét végeztünk a Maros hordalékkúpjain található bronzkori földvárak területén. A légi fotón jól látszó földvárat igen sokáig kerestük. A dűlőtől D-re, illetve az É-i rész Ny-i felén, frissen vetett kukorica volt. A sánc nagyon lekopott, de nyomon követhető. A dűlő és a sánc találkozásánál, a dűlő É-i oldalán 1 bronzkori(?) edénytöredéket találtunk.

Munkatárs: Lichtenstein László.

RÓZSA ZOLTÁN

249. Mezőnagy Mihály határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, B, LT, Sza, Á, I

A miskolci Herman Ottó Múzeum 2008. augusztus–október folyamán megelőző feltárásokat folytatott Mezőnagy Mihály–Nagyecsér térségében. A terület a Bükki Nemzeti Park Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzetében helyezkedik el, ahol a BNP a Tűzok LIFE (madárvédelmi program) keretében a tanyákat összekötő légvezetékeket földkábelbe helyezték. A kivitelezési nyomvonal 11,8 km hosszú, ahol az előzetes örökségvédelmi hatástanulmány során 4 fix és 11 potenciális régészeti lelőhelyet határoltunk le. Négy helyszínen végeztünk közvetlen megelőző feltárást, illetve a kábelárok ásásához kapcsolódóan a potenciális lelőhelyeken túl a teljes nyomvonalon folyamatos régészeti megfigyelést végeztünk. Ez utóbbi során 5 helyszínen figyeltünk meg régészeti jelenséget, melyeket megelőző feltárással fel is tártunk. Mindegyik kutatás során 1,5 m szélességben humuszoltunk, de a régészeti objektumnál a humuszolási sávot a teljes objektum szélességében kibővíthettük.

Batúz-tanya: A vezeték nyomvonalának ellenőrzése során a Batúz-tanya közelében egy gödör metszetét fedeztük fel a kiásott árokban. Erre rábontva egy nagyméretű, méhkas alakú gödröt találtunk. Betöltésében meglehetősen sok, apró paticstöredéket leltünk, korhatározó lelet azonban nem került elő.

Farkas-tanya D: A 65 m kábelárok régészeti megfigyelése során néhány objektum foltját észleltük a